

A köz ellen

PUBLICISZTIKA - ELSŐ OLDAL - LXVI. évfolyam, 47. szám, 2022. november 25.

„S a nép, az istenadta nép, / Ha oly boldog-e rajt’ / Mint akarom, s mint a barom, / Melyet igába hajt?”

Arany János korában még nem létezett modern politikatudomány. A Bach-korszak vége felé a költő mégis pontosan jellemezte a kormányzás, avagy az adott ország fölötti uralom egy ma is gyakori típusát. A nép legyen „boldog”, éspedig úgy, „mint akarom”, ahogy az uralkodónak jó: mint az engedelmes haszonállat. A boldogság azonban nem az élettől való elégedettség, aminek mérhető a szintje – mérik is, az idei világranglistán Finnország az első, Magyarország az ötvenegyedik –, hanem, mondhatni, funkcionális tényező. Miközben Edwardék ráérősen lovagolnak Wales felé, az udvaronc szájából elhangzik a briefing, miszerint a nép „Oly boldog rajta, Sire! / Kunyhói mind hallgatva, mint / Megannyi pusztá sír.” A lényeg nem az, hogy a nép abszolút mércével jól érezze magát, és bízson a jövőjében. Hanem hogy azzal legyen megelégedve, amit kap, és éppen annyira, hogy ne pofázzon. Kunyhók hallgatva, cél elérve.